

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 87

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

- Ιούλιος 2023 -

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Η Ρυθμιστική Επιτροπή Ενέργειας μέλος των Μεσογειακών Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας	4
-Η τελευταία έκθεση του Γενικού Ελεγκτή δείχνει προβλήματα στον τομέα της ενέργειας	4
1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate	4
- Ολοκληρώθηκαν 60 κατασκευάσιμα έργα μικρής κλίμακας στο πλαίσιο του προγράμματος της ΤΑΥ στην Βόρεια Μακεδονία	4
1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας	4
-15ο Συνέδριο Πληρωμών και Υποδομών Αγοράς	4
-Υγιές και σταθερό τραπεζικό σύστημα διαπιστώνει η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας	5
1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών	5
-Η Βόρεια Μακεδονία αναλαμβάνει την προεδρία της Κοινότητας Μεταφορών από το Μαυροβούνιο	5
1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας	6
-Το FITR χορηγεί 3 εκατ. δηνάρια σε νέους ερευνητές	6
-Συμμετοχή ΔΒΜ στο Πρόγραμμα Ψηφιακής Ευρώπης	6
1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων	6
-530,5 εκατ. ευρώ για τη στήριξη της γεωργίας σε 4 χρόνια	6
-Νέες ευκαιρίες ανάπτυξης για την εγχώρια παραγωγή ψαριών	7
1.7 Βιομηχανικός Τομέας	7
-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής (Μάιος 2023)	7
1.8 Τομέας Τουρισμού	7
-Μνημόνιο Συνεργασίας για την κατασκευή του χιονοδρομικού κέντρου Carev Vrn	7
1.9 Τομέας Εμπορίου	7
-Εξωτερικό εμπόριο Δημοκρατίας Βόρειας Μακεδονίας (Ιανουάριος - Μάιος 2023)	7
1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	8
-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας	8
-Ανακοινώσεις για εξαγορά του Soravia Center	8
-Παράταση της απόφασης για την απαγόρευση των πλαστικών σακουλών	8
-Προσωρινή εισαγωγή οχημάτων με κανονικές πινακίδες και πινακίδες zoll	8
-Ξεκινά η κατασκευή του Little America στο Kavadarci	8
2. Οικονομικές ειδήσεις	9
-Στο 33,2% του ΑΕΠ η γκρίζα οικονομία στην ΔΒΜ	9
-Αύξηση συναλλαγματικών αποθεμάτων κατά 15 εκ. ευρώ τον Ιούνιο	9
3. Ευρωπαϊκή προοπτική	9
-Τριμερής οικονομική συμφωνία για τη διασυνοριακή συνεργασία ΔΒΜ-Σερβίας-ΕΕ	9
4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	9
-Εναρξη του έργου Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Δασών κατά μήκος της Λεκάνης του Drim	9
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	10
-Αναγνώριση της κινηματογραφικής συμπαραγωγής Ελλάδας, Γερμανίας και ΔΒΜ	10
6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις	10
- Ημερίδα στην Φλώρινα με συμμετοχή επιμελητηρίων από τα Δυτικά Βαλκάνια	10

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skorje@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosorikon-dedomenon>)
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

Στελέχωση Γραφείου ΟΕΥ Σκοπίων:

- Αναστασία Ζωγράφου, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄ – Προϊσταμένη Γραφείου ΟΕΥ
- Ευτυχία Ξυδιά, Σύμβουλος ΟΕΥ Β΄
- Βασίλης Γκατζάρας, Γραμματέας ΟΕΥ Β΄
- Aneta Cvetkovska, Επιστ. Συνεργάτης

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Η Ρυθμιστική Επιτροπή Ενέργειας μέλος των Μεσογειακών Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας
Η Ρυθμιστική Επιτροπή Ενέργειας (ERC) έγινε πλήρες μέλος των Μεσογειακών Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (MedReg). Η απόφαση ελήφθη ομόφωνα από τα 27 κράτη μέλη που γεωγραφικά αποτελούν μέρος της περιοχής της Μεσογείου. «Με την ένταξή της στο MedReg, η Ρυθμιστική Επιτροπή Ενέργειας συνεχίζει την αποστολή της να ανταλλάσσει εμπειρίες και να ενισχύει τις γνώσεις της μέσω της συνεργασίας με σχετικούς διεθνείς ενεργειακούς φορείς. Η περιφερειακή προσέγγιση στη δημιουργία απαντήσεων αναγνωρίζεται σε πολλούς τομείς – οικονομία, πολιτική, ενέργεια. Και στις μέρες μας, όταν ο κόσμος αντιμετωπίζει πολλές ενεργειακές προκλήσεις, οι συγχρονισμένες λύσεις μπορούν να φέρουν μόνο πρόοδο και ευημερία», δήλωσε ο Πρόεδρος της Επιτροπής Marko Bislimoski.

-Η τελευταία έκθεση του Γενικού Ελεγκτή δείχνει προβλήματα στον τομέα της ενέργειας
Περιορισμένοι μη ανανεώσιμοι ενεργειακοί πόροι και απαρχαιωμένες δυναμικότητες που δεν μπορούν να παρέχουν σταθερότητα όσον αφορά στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, αναφέρεται στην τελευταία έκθεση του Γενικού Ελεγκτή για το ενεργειακό σύστημα σε περίοδο ενεργειακής κρίσης. Το έγγραφο υπογραμμίζει ότι αυτό καθιστά τη χώρα εξαρτημένη από εισαγωγές και υπό άμεση επίδραση των τιμών των ενεργειακών παραγόντων στην ανοιχτή αγορά. «Από το 2019 έως το 2022, υπογράφηκαν συμφωνίες για την προμήθεια άνθρακα, μαζούτ και φυσικού αερίου, αξίας άνω των 588 εκατ. ευρώ. Το 68% αυτών αφορά προμήθεια μαζούτ. Το κράτος έχει περιορισμένους πόρους άνθρακα στη διάθεσή του», επισημαίνεται. Το 2022, το Block 3 του θερμοηλεκτρικού σταθμού Bitola λειτούργησε μόνο μία ώρα. Το κράτος, προστίθεται, δυσκολεύεται επίσης να συμμορφωθεί με τις διεθνείς υποχρεώσεις για την απόκτηση πράσινης ενέργειας και την αύξηση της συμμετοχής των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Η διαδικασία διεξάγεται με απρογραμματίστο τρόπο, ο ρυθμός της είναι αργός και υπάρχουν πολλά διοικητικά εμπόδια, τονίζεται στο έγγραφο.

1.2 Τομέας Κατασκευών, Δομικών Υλικών και Real Estate

- Ολοκληρώθηκαν 60 κατασκευάστρα έργα μικρής κλίμακας στο πλαίσιο του προγράμματος της TAV στην Βόρεια Μακεδονία

Σε εξέλιξη βρίσκονται 82 κατασκευαστικά έργα μικρής κλίμακας αξίας 49,7 εκατ. ευρώ που έχει αναλάβει η τουρκικών συμφερόντων εταιρεία TAV ως αντιστάθμισμα της ακύρωσης του έργου κατασκευής χώρου εμπορευμάτων στο αεροδρόμιο του Στιπ και στο πλαίσιο του προγράμματός της για επενδύσεις σε εθνικά έργα υποδομής. Μέχρι στιγμής έχουν ολοκληρωθεί 60 έργα σε διάφορους δήμους της χώρας, ενώ αυτή τη στιγμή βρίσκονται σε εξέλιξη εργασίες σε 22 έργα. Η υλοποίηση των υπόλοιπων 10 έργων θα ξεκινήσει τις επόμενες ημέρες, σύμφωνα με την Κυβέρνηση της ΔΒΜ και τον Γενικό Διευθυντή της TAV Nejat Kurt. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη γέφυρα Ljubljanska στο δήμο Karposh, για το έργο έχουν διατεθεί περισσότερα από 6 εκατομμύρια ευρώ. Η γέφυρα θα συνδέει δύο μέρη της πόλης, δηλαδή τις λεωφόρους Ilindenska και Skupi, και τους δήμους Karposh, Gjorche Petrov, Chair, Butel και Shuto Orizari..

1.3 Τραπεζικός & Χρηματοοικονομικός Τομέας

-15ο Συνέδριο Πληρωμών και Υποδομών Αγοράς

Όπως ειπώθηκε στα εγκαίνια της 15ης Διάσκεψης για τις Πληρωμές και την Υποδομή Αγοράς στην Αχρίδα, εν μέσω της τεχνολογικής προόδου και της παγκοσμιοποίησης, η συνεργασία και η ευθυγράμμιση των συστημάτων πληρωμών είναι ουσιαστικής σημασίας εάν η πρόθεση είναι να επιτραπούν ταχύτερες, φθηνότερες και χωρίς αποκλεισμούς διασυννοριακές πληρωμές. Η νέα τεχνολογία αλλάζει, με ταχείς ρυθμούς, το τοπίο των υπηρεσιών πληρωμών και των υποδομών της αγοράς τόσο σε όλο τον κόσμο όσο και στη Βόρεια Μακεδονία. Οι κεντρικές τράπεζες είναι μία από τις κινητήριες δυνάμεις στη διαδικασία ψηφιοποίησης των πληρωμών, με το καλύτερο παράδειγμα να είναι ότι η πλειονότητα τους, συμπεριλαμβανομένης της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας

Μακεδονίας, διερευνά τις ευκαιρίες εισαγωγής ενός ψηφιακού νομίσματος. Η Διοικήτης της NB Anita Angelovska-Bezaska δήλωσε ότι τα ψηφιακά νομίσματα των κεντρικών τραπεζών είναι όλο και πιο σημαντικά. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, επεσήμανε, 114 χώρες, που αντιπροσωπεύουν πάνω από το 95% του παγκόσμιου ΑΕΠ, διερευνούν την ευκαιρία να εισαγάγουν ένα τέτοιο νόμισμα, ενώ πριν από τρία χρόνια, μόλις 35 χώρες το σκέφτηκαν. 11 χώρες έχουν εισαγάγει πλήρως ένα ψηφιακό νόμισμα, ενώ 18 χώρες της G20 βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο ανάπτυξης, εκτίμησε ο Διοικήτης. Η εκδήλωση διοργανώνεται από την NB και την Ολλανδική Κεντρική Τράπεζα.

-Υγιές και σταθερό τραπεζικό σύστημα διαπιστώνει η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας

Σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας, ο τραπεζικός τομέας είναι σταθερός και αντιμετωπίζει επαρκώς τις τρέχουσες προκλήσεις παρά το γεγονός ότι το διεθνές οικονομικό περιβάλλον εξακολουθεί να είναι αβέβαιο ως αποτέλεσμα των παγκόσμιων παραγόντων από τους υψηλούς, αν και με μειωμένους, ρυθμούς πληθωρισμού. Από το τέλος του πρώτου τριμήνου του τρέχοντος έτους, επιταχύνθηκαν οι καταθέσεις από τα νοικοκυριά και τον εταιρικό τομέα ενώ η πιστωτική επέκταση είναι χαμηλότερη. Οι καταθέσεις κατέγραψαν επιταχυνόμενη ετήσια αύξηση στο επίπεδο του 7,8%. Η αύξηση του δανεισμού επιβραδύνθηκε και διαμορφώθηκε στο 6,4%. Οι δείκτες ρευστότητας βρίσκονται σε ικανοποιητικό επίπεδο. Το ποσοστό κάλυψης ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος βρίσκεται, σύμφωνα πάντα με την Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας, σε σημαντικά υψηλότερο επίπεδο από το ρυθμιστικό ελάχιστο και επιβεβαιώνει την επαρκή ποσότητα ρευστότητας που διαθέτει το τραπεζικό σύστημα της χώρας. Τα αποτελέσματα από τα stress tests των τραπεζών δείχνουν επαρκή αντίσταση του τραπεζικού συστήματος.

1.4 Τομέας Μεταφορών & Υποδομών

-Η Βόρεια Μακεδονία αναλαμβάνει την προεδρία της Κοινότητας Μεταφορών από το Μαυροβούνιο

Η Βόρεια Μακεδονία ανέλαβε την προεδρία της Κοινότητας Μεταφορών από το Μαυροβούνιο την Παρασκευή 7/7/2023. Το επόμενο έτος, η χώρα θα φιλοξενήσει δραστηριότητες και εκδηλώσεις που θα συμβάλουν στην εναρμόνιση των πολιτικών μεταφορών των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανέφερε σε ανακοίνωσή του το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών της ΔΒΜ. Σύμφωνα με το Υπουργείο της χώρας, στην τελετή παράδοσης, ο υπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών Blagoj Bochnarski και ο Αντιπρόεδρος της κυβέρνησης του Μαυροβουνίου και Υπουργός κεφαλαίου κεφαλαίου επενδύσεων Ervin Ibrahimović τόνισαν τον ρόλο της Γραμματείας της Κοινότητας Μεταφορών στη διαδικασία ένταξης των Δυτικών Βαλκανίων στην ΕΕ. «*Τα αποτελέσματα της προεδρίας του Μαυροβουνίου είναι εμφανή, ειδικά η ολοκλήρωση της διαδικασίας αναθεώρησης των δικτύων μεταφοράς στα Δυτικά Βαλκάνια, ως αποτέλεσμα της οποίας ο Διάδρομος VIII έγινε μέρος του δικτύου των κύριων, διευρωπαϊκών διαδρόμων. Κατά τη διάρκεια της προεδρίας μας στην Κοινότητα Μεταφορών θα συνεχίσουμε δραστηριότητες που είναι σημαντικές για ολόκληρη την περιοχή, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων για μεταρρυθμίσεις συνδεσιμότητας και ενίσχυσης της περιφερειακής συνεργασίας*», δήλωσε ο Υπουργός Μεταφορών Bochnarski. Ο Bochnarski είπε ότι πιστεύει πως μακροπρόθεσμα η Κοινότητα Μεταφορών θα συμβάλει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας, στη μείωση των εξόδων και στην καλύτερη ποιότητα υπηρεσιών για τους χρήστες των μεταφορών, μέσω του ανοίγματος των αγορών και της τόνωσης του ανταγωνισμού. Ο Διευθυντής της Κοινότητας Μεταφορών, Matej Zakonjsek, δήλωσε ότι κατά τη διάρκεια της προεδρίας της Βόρειας Μακεδονίας στην Κοινότητα, η συνεργασία σε περιφερειακό επίπεδο και με την ΕΕ αναμένεται να συνεχιστεί με την ίδια ένταση. «*Η Βόρεια Μακεδονία, ως χώρα από την οποία διέρχονται δύο κύριοι μεταφορικοί διάδρομοι, ο Διάδρομος VIII και ο Διάδρομος X, έχει μεγάλες δυνατότητες να γίνει κόμβος μεταφορών στην περιοχή. Ο απώτερος στόχος παραμένει η πλήρης ενσωμάτωση του τομέα των μεταφορών των Δυτικών Βαλκανίων στην αγορά μεταφορών της ΕΕ*», δήλωσε ο Zakonjsek.

-Κοινό σύστημα πληρωμής ηλεκτρονικών διοδίων μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Σερβίας

Βόρεια Μακεδονία και Σερβία προωθούν κοινό σύστημα πληρωμής ηλεκτρονικών διοδίων στο συνοριακό σημείο διέλευσης του Πρέσεβο (Σερβία). Η νέα πολιτική εφαρμόζεται στο πλαίσιο της

πρωτοβουλίας Open Balkans με στόχο την ταχύτερη ροή στα διόδια των δύο χωρών. Σε σχετική σχετική εκδήλωση προχθές, ο Π/Θ της Βόρειας Μακεδονίας κ. Konachevski τόνισε τη σημασία της εν λόγω συνεργασίας με τη Σερβία όσον αφορά στις ανταλλαγές προϊόντων, υπηρεσιών και εργατικού δυναμικού. Κατά τον ίδιο, η πρωτοβουλία Open Balkans έχει οδηγήσει σε αύξηση του συνολικού όγκου εμπορίου κατά 25% τοις εκατό, ενώ οι εξαγωγές της ΔΒΜ σημείωσαν αύξηση περί του 50%». Σημείωσε τέλος ότι ο αριθμός των τουριστών τα τελευταία δύο χρόνια έχει αυξηθεί κατά 500%.

1.5 Τομέας Επικοινωνιών/Πληροφορικής & Τεχνολογίας/Καινοτομίας

-Το FITR χορηγεί 3 εκατ. δηνάρια σε νέους ερευνητές

16 σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από τη χώρα θα υλοποιήσουν πράσινα έργα για τη διατήρηση και τη βελτίωση του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας. Τα έργα βραβεύονται στο πλαίσιο της δημόσιας πρόσκλησης με τίτλο «Challenge for Researchers #5 – Green Projects», που υλοποιείται από το Ταμείο Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (FITR). Όπως ενημερώνει το FITR από τις συνολικά 57 υποβληθείσες προτάσεις έργων, έχουν εγκριθεί τα έργα 9 σχολείων πρωτοβάθμιας και 6 δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το FITR προσθέτει ότι, κατά την επιλογή των έργων, προτιμήθηκαν εκείνα με διεπιστημονικό χαρακτήρα που προβλέπουν μια συμπεριληπτική προσέγγιση στο σχηματισμό των ομάδων, δηλαδή έχουν ίση εκπροσώπηση φύλου, περιλαμβάνουν παιδιά διαφορετικών εθνοτήτων, παιδιά με ειδικές ανάγκες, παιδιά διαφορετικών ηλικιών κ.λπ., και υποβάλλονται από σχολεία αγροτικών περιοχών. «Συμπεριλαμβανομένων των σημερινών βραβευμένων σχολείων, μέχρι στιγμής μέσω της Πρόκλησης για Νέους Ερευνητές έχουμε υποστηρίξει 139 σχολεία από ολόκληρη τη χώρα, τα οποία περιλαμβάνουν πάνω από 900 μαθητές και μέντορες», δήλωσε ο διευθυντής του FITR Festim Halili. Κατά τους επόμενους 12 μήνες, οι ομάδες έργου θα αναπτύξουν ερευνητικά έργα στους τομείς των φυσικών και τεχνικών επιστημών. Ο συνολικός προϋπολογισμός για αυτήν την πρόκληση είναι 3 εκατ. δηνάρια, και ο μέγιστος προϋπολογισμός για μια μεμονωμένη πρόταση έργου είναι έως 200.000 δηνάρια. Για τους εκπαιδευτικούς που θα ηγηθούν των ομάδων των μαθητών θα προβλεφθεί επιβράβευση ύψους 30.000 δηνάρια – κονδύλια που προορίζονται για την αγορά ψηφιακού εξοπλισμού που ισχύει στη διδακτική διαδικασία.

-Συμμετοχή ΔΒΜ στο Πρόγραμμα Ψηφιακής Ευρώπης

Η Βόεια Μακεδονία, μαζί με ακόμη τρεις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, εντάχθηκε στο Πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη», το οποίο προσφέρει ευκαιρίες για πολίτες, δημόσιους φορείς ή οργανισμούς να υποβάλουν αίτηση και να επωφεληθούν από χρηματοδότηση ενός ταμείου με συνολικά κονδύλια ύψους 7,5 δισ. ευρώ. Τα έργα θα πρέπει να αφορούν τον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης, την ψηφιακή εκπαίδευση και τη δημιουργία κατάλληλων ψηφιακών συνθηκών Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας, οι επενδύσεις στην ψηφιακή θα αυξήσουν την παραγωγικότητα και θα συμβάλουν στη δημιουργία νέων επιχειρηματικών ευκαιριών.

1.6 Αγροτικός τομέας και τομέας Τροφίμων

-530,5 εκατ. ευρώ για τη στήριξη της γεωργίας σε 4 χρόνια

Από το 2019 έως το 2022, καταβλήθηκαν συνολικά 530,5 εκατ. ευρώ για στήριξη στη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη, αναφέρεται στην Έκθεση του Κρατικού Ελεγκτικού Γραφείου. Οι ελεγκτές σημειώνουν ότι το μητρώο κρατικής γεωργικής γης διατηρείται χειροκίνητα σε πίνακες σε τοπικό επίπεδο, αν και έχει δημιουργηθεί ένα πληροφοριακό σύστημα που δεν είναι ενημερωμένο με όλα τα δεδομένα για τις μισθωμένες κρατικές γεωργικές εκτάσεις. το μητρώο κρασιών τηρείται σε τοπικό επίπεδο και δεν δημιουργείται συνοπτική αναφορά σε κρατικό επίπεδο. «Όλα τα στοιχεία του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διοίκησης και Ελέγχου έχουν θεσπιστεί και είναι σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ. Οι άμεσες πληρωμές έχουν καθοριστεί ανά έκταση χρησιμοποιώντας δεδομένα από το μητρώο γεωργικών εκμεταλλεύσεων και το σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων. Έχει σημειωθεί πρόοδος στη βελτίωση της ποιότητας του μητρώου των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Ωστόσο, έχει σημειωθεί περιορισμένη πρόοδος όσον αφορά στη διαλειτουργικότητα μεταξύ του μητρώου εκμετάλλευσης και του συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των ζώων όσον αφορά στην ποιότητα των δεδομένων για τα ζώα. Απομένει να δημιουργηθεί το νομικό πλαίσιο για τη

μεταφορά του μητρώου αγροτών και του συστήματος αναγνώρισης των αγροτεμαχίων στον οργανισμό πληρωμών», αναφέρεται στην έκθεση.

-Νέες ευκαιρίες ανάπτυξης για την εγχώρια παραγωγή ψαριών

Σύντομα μπαίνει σε κυβερνητική διαδικασία ο νέος νόμος για την υδατοκαλλιέργεια και την αλιεία, πλήρως εναρμονισμένος με τις οδηγίες της ΕΕ. Ο Νόμος για την Οικονομική Στήριξη, ο οποίος θεσπίζει συστήματα νέων μηχανισμών στήριξης του κλάδου, θα αποτελέσει ένα επιπλέον αναπτυξιακό στοιχείο, σύμφωνα με τον Υπουργό Γεωργίας, Δασοκομίας και Υδατικής Οικονομίας. Η μέγιστη αξιοποίηση του ταμείου θα επιτρέψει την αύξηση του αριθμού των ιχθυολιμνών.

1.7 Βιομηχανικός Τομέας

-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής (Μάιος 2023)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, ο δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής τον Μάιο του 2023, σε σύγκριση με τον Μάιο του 2022, ήταν 106.1. Η βιομηχανική παραγωγή στους κλάδους «Μεταλλεία και Λατομεία» τον Μάιο 2023, σε σύγκριση με τον Μάιο του 2022, αυξήθηκε κατά 8,6%, «Μεταποίηση» σημείωσε άνοδο 5,3%, ενώ στον τομέα «Παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού» αυξήθηκε κατά 4,0%. Η αύξηση στον τομέα «Μεταποίηση» οφείλεται κυρίως στην αύξηση της παραγωγής στα τμήματα, «Παραγωγή ποτών», «Βιομηχανία κλωστοϋφαντουργίας», «Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων» και «Φαρμακευτικών παρασκευασμάτων», «Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων», «Κατασκευή μηχανημάτων και εξοπλισμού n.e.c.», «Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων» και «Κατασκευή επίπλων». Η βιομηχανική παραγωγή κατά κύριους βιομηχανικούς κλάδους, τον Μάιο του 2023, σε σύγκριση με τον Μάιο του 2022, ήταν υψηλότερη στην «Ενέργεια» κατά 2,7%. «τα κεφαλαιουχικά αγαθά» κατά 7,2%, «τα διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 20,4% και τα «μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 15,2%, αλλά χαμηλότερα στα «ενδιάμεσα αγαθών, εκτός ενέργειας» κατά 5,7%. Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής την περίοδο Ιανουαρίου - Μαΐου 2023, σε σύγκριση με την περίοδο Ιανουαρίου - Μαΐου 2022, ήταν 101,0.

1.8 Τομέας Τουρισμού

-Μνημόνιο Συνεργασίας για την κατασκευή του χιονοδρομικού κέντρου Carev Vrn

Υπεγράφη Μνημόνιο Συνεργασίας για την κατασκευή του χιονοδρομικού κέντρου Carev Vrn και για την ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού στα Όρη Osogono, μεταξύ του Υπουργού Γεωργίας, Δασοκομίας και Διαχείρισης Υδάτων και των Δημάρχων των Δήμων Kocani, Probistip, Makedonska Kamenica, Kriva Palanka και Kratovo, καθώς και των Κέντρων Ανάπτυξης της Ανατολικής και Βορειοανατολικής Πολεοδομικής Περιφέρειας. Το πρώτο βήμα είναι η σύνταξη ενός γενικού σχεδίου, το οποίο θα περιλαμβάνει την ενημέρωση και συμπλήρωση της υπάρχουσας μελέτης σκοπιμότητας. Το εν λόγω θέρετρο είναι ένα κεφαλαιουχικό έργο που θα φέρει ανάπτυξη του τουρισμού, της οικονομίας και των επιχειρήσεων από τα ανατολικά και βορειοανατολικά της χώρας. Το χειμερινό θέρετρο Carev Vrn θα συμβάλει στην ανάπτυξη των χειμερινών σπορ. Πρόκειται για ένα μέγα έργο καθώς αφορά σε ένα από τα πέντε μεγαλύτερα χιονοδρομικά κέντρα στην περιοχή, είπε ο Υπουργός Γεωργίας της ΔΒΜ.

1.9 Τομέας Εμπορίου

-Εξωτερικό εμπόριο Δημοκρατίας Βόρειας Μακεδονίας (Ιανουάριος - Μάιος 2023)

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, η συνολική αξία των εξαγόμενων αγαθών από τη χώρα την περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου 2023 ανήλθε σε 3.557.689 χιλιάδες ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 6% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Η αξία των εισαγόμενων αγαθών, κατά την ίδια περίοδο ήταν 4.600.963 χιλιάδες ευρώ, ή 7,5% μικρότερη από την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Το εμπορικό έλλειμμα την περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου 2023 ανήλθε σε 1.043.274 χιλιάδες ευρώ. Η κάλυψη των εισαγωγών από

εξαγωγές κατά την ίδια περίοδο ήταν 77,3%. Το εξωτερικό εμπόριο ανά προϊόν δείχνει ότι στις εξαγωγές, τα σημαντικότερα προϊόντα είναι υποστηριζόμενοι καταλύτες με δραστική ουσία πολύτιμα μέταλλα ή ενώσεις πολύτιμων μετάλλων, σεντ καλωδίων ανάφλεξης και άλλα σεντ καλωδίωσης του είδους που χρησιμοποιούνται σε οχήματα, αεροσκάφη ή πλοία ή ηλεκτρική ενέργεια και πλατέα προϊόντα έλασης από σίδηρο ή από μη κραματοποιημένο χάλυβα, μη επιστρωμένα, επιμεταλλωμένα ή επικαλυμμένα. Στις εισαγωγές, τα σημαντικότερα προϊόντα είναι πετρελαιοειδή και έλαια που λαμβάνονται από ασφαλτούχα ορυκτά (εκτός από ακατέργαστο), άλλα μέταλλα της ομάδας της πλατίνας και κράματά τους, ακατέργαστα ή σε μορφή σκόνης, πλατίνα και κράματα πλατίνας, ακατέργαστα ή σε μορφή σκόνης και κολλοειδή πολύτιμα μέταλλα, ενώσεις, ανόργανες ή οργανικές, πολύτιμων μετάλλων, έστω και καθορισμένων χημικών και αμαλύματα πολύτιμων μετάλλων. Την περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου 2023, σύμφωνα με τον συνολικό όγκο του εξωτερικού εμπορίου, οι σημαντικότεροι εμπορικοί εταίροι της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας ήταν η Γερμανία, η Μεγάλη Βρετανία, η Ελλάδα, η Σερβία και η Κίνα.

1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας

Το δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στη Βόρεια Μακεδονία, Αρ. Τεύχους Νο. 51/2023 από 21 Ιουλίου 2023, είναι διαθέσιμο στην ακόλουθη ιστοσελίδα του Γραφείου ΟΕΥ - Σκοπίων στη διαδικτυακή πύλη AGORA:

https://agora.mfa.gr/infofiles/Tenders%20No%2051_2023%20mk.pdf

-Ανακοινώσεις για εξαγορά του Soravia Center

Η εξαγορά του επιχειρηματικού κέντρου Soravia στα Σκόπια από την Thor Industries και την αλβανική εταιρεία Pe-vla-ku πραγματοποιείται με πιστωτική γραμμή 6 εκατ. ευρώ μέσω της αλβανικής τράπεζας Credins Bank και οι νέοι ιδιοκτήτες θα αναλάβουν την κυριότητα ενός χρέους 20 εκατ. ευρώ. Το ποσό της συναλλαγής θα δημοσιευτεί τον Σεπτέμβριο, όταν ολοκληρωθούν όλες οι διαδικασίες. Η Pe-vla-ku θα κατέχει το 51% των μετοχών της εταιρείας, η Thor Industries θα κατέχει το 39%, ενώ το 10% θα διατηρήσει ο σημερινός ιδιοκτήτης Hanno Soravia.

-Παράταση της απόφασης για την απαγόρευση των πλαστικών σακουλών

Από την 1η Ιουνίου 2024, αντί για την 1η Ιουλίου 2023, τίθεται σε ισχύ η απόφαση για πλήρη απαγόρευση κυκλοφορίας πλαστικών και βιοδιασπώμενων σακουλών για μεταφορά εμπορευμάτων στην αγορά της χώρας, σύμφωνα με το Υπουργείο Περιβάλλοντος. «Το Υπουργείο Περιβάλλοντος ενημερώνει ότι σύμφωνα με τον Κανονισμό που τροποποιεί και συμπληρώνει τον Κανονισμό για τα πρότυπα βιοδιασπασιμότητας που πρέπει να πληρούν οι σακούλες μεταφοράς εμπορευμάτων, ο τρόπος διάθεσης των βιοδιασπώμενων σακουλών στην αγορά από τους εμπόρους καθώς και η μορφή και το περιεχόμενο του εντύπου τήρησης αποδεικτικών στοιχείων: ΦΕΚ 112/23 της 31ης Μαΐου 2023, έγινε αλλαγή στο άρθρο 6 παράγραφος 1. Ως εκ τούτου, η απαγόρευση χρήσης σακουλών που δεν πληρούν τις προδιαγραφές που ορίζονται από τον παρόντα κανονισμό θα εφαρμοστεί πλήρως από την 1η Ιουνίου 2024», αναφέρεται στο δελτίο Τύπου του Υπουργείου.

-Προσωρινή εισαγωγή οχημάτων με κανονικές πινακίδες και πινακίδες zoll

Για πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία προσωρινής εισαγωγής οχημάτων με κανονικές πινακίδες και πινακίδες zoll στη Βόρεια Μακεδονία, βλ.

<https://agora.mfa.gr/infofiles/%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%A3%CE%A9%CE%A1%CE%99%CE%9D%CE%97%20%CE%95%CE%99%CE%A3%CE%91%CE%93%CE%A9%CE%93%CE%97%20%CE%9C%CE%95%CE%A4%CE%91%CE%A6%CE%9F%CE%A1%CE%99%CE%9A%CE%A9%CE%9D%20%CE%9C%CE%95%CE%A3%CE%A9%CE%9D%20mk.pdf>

-Ξεκινά η κατασκευή του Little America στο Kavadarci

Ο Trajce Ristovski – Zuko από το Kavadarci, ο οποίος ζει με την οικογένειά του και εργάζεται στις ΗΠΑ για περισσότερα από 20 χρόνια πρόκειται να επενδύσει 30 εκατ. ευρώ για την κατασκευή ενός εμπορικού κέντρου και τριών κτιρίων στο Kavadarci. Το έργο φέρει την ονομασία Little America και στοχεύει να δημιουργήσει νέα αστική ζωή στην πόλη και να προσελκύσει τουρίστες, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη του Kavadarci. Το συγκρότημα θα καλύπτει έκταση 12.000 τ.μ.

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Στο 33,2% του ΑΕΠ η γκρίζα οικονομία στην ΔΒΜ

Συνολικά, 33,2% του ετήσιου Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος της Βόρειας Μακεδονίας ανήκει στη γκρίζα οικονομία, σύμφωνα με την ανάλυση του Οικονομικού και Εμπορικού Επιμελητηρίου της Βόρειας Μακεδονίας. Το ποσοστό, σύμφωνα με τον Αντιπρόεδρο του Επιμελητηρίου Zoran Jovanovski, βρίσκεται στο ίδιο επίπεδο με τις υπόλοιπες χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, αλλά είναι σχεδόν διπλάσιο από τον μέσο όρο των κρατών μελών της Ε.Ε. (19,4% του ΑΕΠ). Σε όρους αξίας, το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε περίπου 4,3 δισ. ευρώ, δηλαδή 1,3 δισ. ευρώ χαμένα έσοδα για τον κρατικό προϋπολογισμό της χώρας. Ενδεχόμενη σύγκλιση του ποσοστού στον ευρωπαϊκό μέσο όρο θα αντιστοιχούσε σε 450 εκατομμύρια ευρώ περισσότερα έσοδα ετησίως για τον προϋπολογισμό της Βόρειας Μακεδονίας.

-Αύξηση συναλλαγματικών αποθεμάτων κατά 15 εκ. ευρώ τον Ιούνιο

Τα συναλλαγματικά αποθέματα στο τέλος Ιουνίου του τρέχοντος έτους διαμορφώθηκαν σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας σε 4.189,7 εκατ. ευρώ και σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα σημείωσαν αύξηση 15 εκατ. ευρώ. Το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγματικών αποθεμάτων επενδύεται σε τίτλους (65,9%), ακολουθούν τα νομίσματα και οι καταθέσεις (24,9%) και ο νομισματικός χρυσός (9,2%).

3. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Τριμερής οικονομική συμφωνία για τη διασυνοριακή συνεργασία ΔΒΜ-Σερβίας-ΕΕ

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης για Ευρωπαϊκές Υποθέσεις Bojan Marichikj και η Υπουργός Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης της Σερβίας Tanja Mišćenić, μαζί με τον Πρέσβη της ΕΕ στη Σερβία Emanuele Giaufret, υπέγραψαν τριμερή οικονομική συμφωνία για τη διασυνοριακή συνεργασία Βόρειας Μακεδονίας-Σερβίας-Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το πρόγραμμα IPA Διασυνοριακή Συνεργασία (ΔΣΣ), που εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 3 Ιουνίου 2022, έχει συνολικό προϋπολογισμό 9,7 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 8,4 εκατ. ευρώ ως επιχορήγηση της ΕΕ. Ο Marichikj και η Σέρβα ομόλογός του Tanja Mišćenić υπέγραψαν την πρώτη κατανομή ύψους 3,6 εκατ. ευρώ. «Με την υπογραφή της οικονομικής συμφωνίας για το πρόγραμμα IPA CBC της ΕΕ, πρακτικά ανοίγουμε μια ευκαιρία σε 850.000 πολίτες από την παραμεθόρια περιοχή, τόσο από τη Βόρεια Μακεδονία όσο και από τη Σερβία, στους δήμους, τις πόλεις και τους πολίτες να χρησιμοποιήσουν πόρους για συγκεκριμένα έργα σε πολλούς βασικούς τομείς - απασχόληση των νέων, πολιτική υγείας, κοινωνική και πολιτιστική ένταξη και ανάπτυξη του τουρισμού. Αν προσθέσουμε σε αυτά τα έργα και την πρωτοβουλία Open Balkan, δίνεται μια πληρέστερη εικόνα για όλες τις ευκαιρίες που παρέχονται από την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και τις περιφερειακές πρωτοβουλίες, ειδικά για τους πολίτες. Δεν θέλουμε η διαδικασία ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης να εκληφθεί ως μια περίπλοκη γραφειοκρατική διαδικασία στις Βρυξέλλες, ή μόνο στην Κυβέρνηση ή το Κοινοβούλιο, αλλά μέσω αυτής της ευκαιρίας για διασυνοριακή συνεργασία να φέρει την Ε.Ε. πιο κοντά στους πολίτες και τους δήμους για να φέρουμε μια ευρωπαϊκή ποιότητα ζωής», δήλωσε ο Marichikj μετά την τελετή υπογραφής. Τα κεφάλαια θα επικεντρωθούν στην κοινωνικοοικονομική και τουριστική ανάπτυξη στη διασυνοριακή περιοχή που περιλαμβάνει τις περιοχές Jablanica και Pchinja στη Σερβία και τα βορειοανατολικά και μέρος της περιοχής των Σκοπίων στη Βόρεια Μακεδονία.

4. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Έναρξη του έργου Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Δασών κατά μήκος της Λεκάνης του Drim

Με προβολή στο χωριό Dolno Kosovrast, Debar, Ξεκίνησε η υλοποίηση του έργου για την ολοκληρωμένη διαχείριση δασών κατά μήκος της λεκάνης απορροής του ποταμού Drim. «Πρόκειται για ένα περιφερειακό έργο που θα υλοποιηθεί από το CNVP Σκοπίων, μαζί με το CNVP Αλβανίας, Μαυροβουνίου και Κοσόβου, σε συνεργασία με το ICEP - Association for Global Development, που χρηματοδοτείται από την Αυστριακή Αναπτυξιακή Υπηρεσία (ADA). Ο οργανισμός CNVP με έδρα την Ολλανδία αποτελείται από δασολόγους μηχανικούς και δραστηριοποιείται στα Βαλκάνια Η υλοποίηση του έργου προβλέπεται έως τον Δεκέμβριο του 2025. Οι δραστηριότητες στη Βόρεια

Μακεδονία θα πραγματοποιηθούν κυρίως κατά μήκος του ποταμού Drim γύρω από τη Στρούγκα και το Ντέμπιαρ. Στόχος του έργου είναι να ενθαρρύνει την ολοκληρωμένη διαχείριση των δασών κατά μήκος του Drim που συμβάλλει στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στη βιώσιμη ανάπτυξη. Θα συμβάλει επίσης σε περιβαλλοντικά και κοινωνικοοικονομικά οφέλη για τις τοπικές κοινωνίες στη Στρούγκα και στο Ντέμπιαρ μέσω της αυξημένης γνώσης και εφαρμογής της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Δασών (IFM), αναφέρεται, μεταξύ άλλων, στο CNVP.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Αναγνώριση της κινηματογραφικής συμπαραγωγής Ελλάδας, Γερμανίας και ΔΒΜ

Η ταινία μεγάλου μήκους «Πίσω από τις θημωνιές» της Ελληνίδας σκηνοθέτιδας Ασημίνας Προέδρου, συμπαραγωγής Ελλάδας, Γερμανίας και Βόρειας Μακεδονίας, απέσπασε δέκα βραβεία (καλύτερης ταινίας για τους παραγωγούς, σκηνοθεσίας, καλύτερου πρωτοεμφανιζόμενου σκηνοθέτη, σεναρίου, φωτογραφίας, α' ανδρικού ρόλου, β ανδρικού και β' γυναικείου ρόλου, μοντάζ και ήχου) στην ετήσια τελετή της Ελληνικής Ακαδημίας Κινηματογράφου, που πραγματοποιήθηκε στις 27 Ιουνίου στην Αθήνα. Από πλευράς Βόρειας Μακεδονίας παραγωγός είναι η Sektor Film, με επικεφαλής τους παραγωγούς Vladimir Anastasov και Angela Nestorovska. Η πρεμιέρα της ταινίας πραγματοποιήθηκε στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης τον περασμένο Νοέμβριο, όπου απέσπασε έξι βραβεία. Αμέσως μετά, βραβεύτηκε ως η καλύτερη πρωτοεμφανιζόμενη ταινία στο φεστιβάλ της Goa στην Ινδία. Τα γυρίσματα της ταινίας πραγματοποιήθηκαν στο έδαφος της Ελλάδας και σε τοποθεσίες στη Βόρεια Μακεδονία κατά τη διάρκεια του 2021. Η δράση της ταινίας λαμβάνει χώρα το 2015 και αφορά έναν ψαρά που ζει σε ένα χωριό στα σύνορα μεταξύ Ελλάδας και Βόρειας Μακεδονίας.

6. Εκδηλώσεις και εκθέσεις

- Ημερίδα στην Φλώρινα με συμμετοχή επιμελητηρίων από τα Δυτικά Βαλκάνια

Το Σάββατο 22 Ιουλίου 2023, πραγματοποιήθηκε ημερίδα με θέμα: “Ο ρόλος των επιμελητηρίων στην προσπάθεια διεθνοποίησης των επιχειρήσεων”, στο αμφιθέατρο του Επιμελητηρίου, στα πλαίσια των εργασιών της Διευρυμένης Συνεδρίασης της Διοικητικής Επιτροπής της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδας (Κ.Ε.Ε.Ε.). Σκοπός της Ημερίδας ήταν η ανάδειξη της αναγκαιότητας για Διεθνοποίηση των ελληνικών επιχειρήσεων, δηλαδή της αναγκαιότητας να επιχειρούν σε διεθνή περιβάλλοντα, ως μοχλού ανάπτυξης τους, και ο ρόλος που μπορεί να διαδραματίσουν τα ελληνικά Επιμελητήρια στην προσπάθεια αυτή. Κατά την διάρκεια της Ημερίδας δόθηκε η δυνατότητα πραγματοποίησης διεξοδικής συζήτησης επί του θέματος αυτού, μέσα από την παρουσίαση συναφών καλών πρακτικών διεθνοποίησης από προσκεκλημένους φορείς και επιχειρήσεις, και με την συμμετοχή εκπροσώπων της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης, της επιμελητηριακής και ακαδημαϊκής κοινότητας, ξένων και διμερών επιμελητηρίων, και Ελλήνων και ξένων εμπορικών ακολούθων. Στο τέλος, της εκδήλωσης ακολούθησε βράβευση τοπικών επιχειρήσεων της Φλώρινας που έχουν επιδείξει υψηλό βαθμό διεθνοποίησης, αλλά και υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ του Επιμελητηρίου Φλώρινας και του Συνδέσμου Εξαγωγέων (ΣΕΒΕ).

..!..